

‘De libra heeft centrale banken wakker geschud’

Vorig jaar schreef Mark Sanders in ESB over digitaal centralebankgeld (central bank digital currency). Recent gaf De Nederlandsche Bank aan stappen te gaan zetten richting een publieke digitale munt. We spraken met Mark Sanders over de ontwikkelingen.

Was je verrast door dit nieuws?

“Nee, want mij was in een eerder stadium al om commentaar op het rapport gevraagd. Ik denk dat het heel verstandig is dat De Nederlandsche Bank koploper wil zijn.”

Wat is het voordeel van digitaal centralebankgeld?

“Commerciële banken vervullen in ons huidige systeem een belangrijke publieke taak, omdat de betalingsstructuur verloopt via private schuld. Er mag daarom niets misgaan bij de banken en risico's moeten worden beperkt.

Mijn angst is dan ook niet dat banken te veel risico nemen, maar eerder te weinig. Zeker zaken als de klimaat- en energietransitie vragen om risicovolle investeringen, waarbij banken een grote rol kunnen spelen. Dat wordt lastiger als ze op hun balans ook ons betaalmiddel hebben staan. Digitaal centralebankgeld kan een deel van het betalingsverkeer overnemen, waardoor banken meer risicovolle investeringen kunnen doen en zo beter kunnen functioneren binnen de economie.”

Leidt dat risico niet tot meer financiële instabiliteit?

“Publiek geld is per definitie risicovrij. Er zijn dus minder kunstgrepen nodig om een bankrun te voorkomen. Financiële instabiliteit is

MARK SANDERS

Universitair hoofddocent
aan de Universiteit Utrecht

eerder aan de orde bij het huidige private geld. Het grote nadeel daarvan is dat je claim op de bank ineens niets meer waard zou kunnen zijn.

Het huidige depositogarantiestelsel dient om dat risico op een bankrun weg te nemen. Maar dat stelsel is echt een wonderlijke constructie: banken zijn verzekerd en als ze failliet gaan, dan nemen andere banken de schulden over. De Nederlandsche Bank staat daar nog achter. Het risico op een bankrun is daardoor eigenlijk gecollectiveerd en banken letten niet echt op de risico's die ze lopen. Dat zag je bijvoorbeeld bij DSB en ABN-Amro.

Het gedrag van banken zal veranderen wanneer ze concurreren met publiek geld. Als banken dan nog betaaldiensten willen leveren, zullen ze zich op een betrouwbare en transparante manier moeten financieren. Ook zo zal digitaal centralebankgeld de financiële stabiliteit dus eerder versterken.”

Kunnen bankgeld en digitaal centralebankgeld naast elkaar bestaan?

“Een derde contant geld, een derde digitaal centralebankgeld en een derde bankgeld zou een gezonde mix zijn. De verschillende betaalopties moeten dan met elkaar concurreren. Op dit moment is het het bankgeld dat de klok slaat. Dat is veruit het handigst: je hebt een handige app, het geld staat bij een bank en het is verzekerd tot een ton. Meer diversiteit zou goed zijn.”

Is het aannemelijk dat andere centrale banken DNB volgen?

“Zeker. In Zweden zijn ze er zelfs al een stuk verder mee. Ze hebben dan ook hun eigen munt en het gaat om een kleinere economie dan de eurozone, dus dat maakt experimenteren makkelijker. Maar ook de Duitse en Franse centrale bank willen er serieus naar kijken.

Die bereidheid werd vooral opgewekt toen Facebook het digitale betaalmiddel *libra* aankondigde. Als een dergelijk commercieel betaalmiddel een hoge vlucht neemt, dan ben je als centrale bank helemaal de controle over de geldhoeveelheid kwijt. De libra zou misschien niet direct concurreren met bankgeld, maar het heeft wel veel centrale banken wakker geschud. Het is echter wel belangrijk om eerst gecontroleerd te experimenteren voordat je een zo fundamentele ingreep doet. En daarin steun ik de ambitie van DNB om koploper te zijn van harte.”

LEONIE ERNST
Redactiemedewerker

Colofon

Economisch Statistische Berichten (ESB) signaleert nieuwe ontwikkelingen in de economische wetenschap. Daarnaast worden in ESB economische inzichten toegepast om beleidsrelevante aanbevelingen te doen voor de overheid, maatschappelijke instellingen en bedrijven. Ook analyseert ESB de belangrijkste ontwikkelingen in de Nederlandse economie. Artikelen in ESB verschijnen op persoonlijke titel.

Redactie

Jasper Lukkezen (hoofdredacteur), Robert Kleinknecht, Yrla van de Ven, Paul van Kempen en Elisa de Weerd
Redactiemedewerkers: Leonie Ernst en Tijmen Stuart
Tekstredactie: De Twee Hanen v.o.f.

Vormgeving: Jacques van Schie
Uitgever: Mariska van der Westen

Commissie van redactie

H.G. van Dissel (voorzitter), P.H.B.F. Franses, E. de Jong, H.J. de Jong, A. van Witteloostuijn, A.C. Meijdam, H.P. Møllgaard en J. Plantenga

Rechten

ESB is een uitgave van FD Mediagroep. De Koninklijke Vereniging voor de Staatshuishoudkunde is houder van de merknaam ESB.
Afbeldingen: iStock / Lekkyjustdoit, Redlinevector, ekavector, Tetiana Soares, Geber86, Imgorthand, Weerasaksaeku, tolgaidun.
Strip Van Zanten: Roger Klaassen.

Publiceren

Aanwijzingen voor het aanleveren van kopij vindt u op www.esb.nu/service/publiceren.

Abonneren

U kunt een abonnement online afsluiten op www.esb.nu/service/abonneren.

Adverteren

Neem contact op met Thomas Timmermans, thomas.timmermans@fdmediagroep.nl of 020 592 8636.

Contact

Telefoon redactie: 020 592 87 77
Email redactie: redactie@esb.nu
Telefoon klantenservice: 0800 333 33 34
Email klantenservice: klantenservice@esb.nu
Postadres: Postbus 216, 1000 AE Amsterdam
Bezoekadres: Prins Bernhardplein 173, 1097 BL Amsterdam
Webadres: www.esb.nu
ISSN: 0013-0583

Verschijningsdata ESB:

9 jul., 6 aug., 10 sep., 8 okt., 12 nov. en 17 dec.

